

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ-ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ-ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΜΣ «Θεωρία, Πράξη και Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου»
Κατεύθυνση «Ειδική Αγωγή»

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: «Εκπαίδευση στη λεκτική και οπτικοχωρική εργαζόμενη μνήμη και στη γνωστική ευελιξία ενός αγοριού με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος: Μια συμπεριφορική-αναλυτική παρέμβαση»

ΕΠΟΠΤΡΙΑ: Καθ. Αγγελική Γενά

Συν-επιβλέποντες: Εριφύλλη Τσιρέμπολου και Πέτρος Γαλάνης

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια: Δήμητρα Μπασδέκη

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα άτομα με ΔΑΦ εμφανίζουν ελλείμματα στις Επιτελικές Λειτουργίες, οι οποίες αποτελούν ανώτερες γνωστικές διεργασίες και περιλαμβάνουν δεξιότητες όπως η Εργαζόμενη Μνήμη και η Γνωστική Ευελιξία. Οι Επιτελικές Λειτουργίες ρυθμίζουν ποικίλες πτυχές της καθημερινότητας του ατόμου, όπως η προσαρμοστική συμπεριφορά, οι μαθησιακές επιδόσεις και η κοινωνική αλληλεπίδραση. Σκοπός της παρούσας πιλοτικής έρευνας ήταν η εκπαίδευση ενός αγοριού σχολικής ηλικίας με ΔΑΦ σε δεξιότητες Επιτελικών Λειτουργιών και ειδικότερα στη Λεκτική και Οπτικοχωρική Εργαζόμενη Μνήμη και στη Γνωστική Ευελιξία. Διερευνήθηκε η αποτελεσματικότητα μίας συμπεριφορικής-αναλυτικής παρέμβασης ως προς τη βελτίωση της επίδοσης του συμμετέχοντα στις προαναφερθείσες μεταβλητές, αξιολογώντας την μέσω άμεσης παρατήρησης και αξιοποιώντας έναν πειραματικό σχεδιασμό πολλαπλών γραμμών βάσεως ανά κατηγορία αντιδράσεων. Πραγματοποιήθηκε, επίσης, συλλογή κανονιστικών δεδομένων, με στόχο τη σύγκριση των αποτελεσμάτων της παρέμβασης με την επίδοση συνομηλίκων τυπικής ανάπτυξης. Το πρόγραμμα παρέμβασης περιλάμβανε τμηματική βοήθεια, παροχή προτύπου προς μίμηση και κοινωνική ενίσχυση.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας διαπιστώθηκε σημαντική βελτίωση στην επίδοση του συμμετέχοντα και στις τρεις μεταβλητές, καθώς και διατήρηση των κερκτημένων της παρέμβασης κατά τον επανέλεγχο. Εν συγκρίσει με τα κανονιστικά δεδομένα, παρατηρήθηκε ότι η επίδοση του συμμετέχοντα, μετά το πέρας της παρέμβασης, είχε ελάχιστη έως μηδαμινή απόκλιση από αυτή των συνομηλίκων του τυπικής ανάπτυξης. Βάσει των ευρημάτων, δύναται να υποτεθεί πως οι επιτελικές λειτουργίες συνιστούν συντελεστικές μορφές συμπεριφοράς, δηλαδή αντιδράσεις που δεν εξαρτώνται μόνο από αναπτυξιακούς παράγοντες, αλλά υπόκεινται και σε περιβαλλοντικές επιδράσεις.

Λέξεις-Κλειδιά: ΔΑΦ, Επιτελικές Λειτουργίες, Εργαζόμενη Μνήμη, Γνωστική Ευελιξία, Ανάλυση Συμπεριφοράς